

**ULKOMINISTERIÖN
KEHYSEHDOTUS
2019 - 2022**
Tammikuu 2018

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

SISÄLTÖ

Toimintaympäristö ja ulkoasiainhallinnon strategiset painopistealueet 2018 - 2022	3
Toimintaympäristö	3
Suomen ja suomalaisten turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen työskentelemällä Suomen, sen lähialueiden ja kansainvälisen turvallisuuden ja vakauden hyväksi	4
Ulkoasiainhallinto edistää sääntöpohjaista kansainvälistä järjestelmää	5
Ulkoasiainhallinto edistää Suomen kasvua tukevia avoimia taloussuhteita ja tukee suomalaisyriyten osallistumista kansainväliseen kauppaan ja arvoketjuihin.....	6
Ulkoasiainhallinto työskentelee ihmisoikeuksien, tasa-arvon sekä demokratian vahvistamiseksi	6
Ulkoasiainhallinto edistää Agenda 2030:n toimeenpanoa ja toimii ilmastonmuutoksen torjumiseksi	7
Ulkoasiainhallinto palvelee	7
Suunnittelukauden määrärahat ja henkilöstökehukset.....	8
Ulkoministeriön hallinnonalan tulot	9
Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen vuokratulot (12.24.20).....	9
Ulkoministeriön hallinnonalan tulot (12.24.99)	10
Ulkoasiainhallinto	10
Ulkoasiainhallinnon toimintamäärärahat (24.01.01)	10
Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen menot (24.01.20)	17
Ulkoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (24.01.21)	18
Ulkoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (24.01.29).....	18
Talorakennukset (24.01.74)	19
Kriisinhallinta	20
Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (24.10.20)	21
Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (24.10.21)	22
Kansainvälinen kehitysyhteistyö	24
Varsinainen kehitysyhteistyö (24.30.66).....	24
Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen (24.30.88)	26
Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset (24.30.89).....	26
Ulkoministeriön hallinnonalan muut menot	26
Hädänalaisten avustaminen (24.90.51)	28
Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (24.90.66)	28
Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot (24.90.67)	30
Kurssivaihtelut (24.90.95)	30

- LIITTEET:
1. Ulkoasiainhallinnon suunnittelukauden 2019 - 2022 tulot ja määrärahatarve
  2. Ulkoasiainhallinnon investointihankkeet
  3. Asiamuutoslomake

Kehysehdotus perustuu pääministeri Sipilän hallitusohjelmaan ja muihin toimintaa ohjaaviin valtioneuvoston selontekoihin ja linjauksiin. Näiden pohjalta on hallinnonalalle määritelty suunnittelukauden 2019 - 2022 strategiset painopistealueet, jotka ohjaavat hallinnonalan toimintaa ja voimavarojen kohdentamista.

Ministeriön linjausten mukaisesti periaatteena on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen ministeriön kaikessa toiminnassa. Ministeriön johto vahvisti lokakuussa 2013 tätä koskevan toiminnallisen tasa-arvon linjauksen.

Toimintaympäristö ja ulkoasiainhallinnon strategiset painopistealueet 2018 - 2022

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan päämäärä on vahvistaa Suomen kansainvälistä asemaa, turvata sen itsenäisyys ja alueellinen koskemattomuus, parantaa suomalaisten turvallisuutta ja parantaa hyvinvointia ja ylläpitää yhteiskunnan toimivuutta. Kestävällä pohjalla oleva talous ja kansainvälinen kilpailukyky tukevat näiden tavoitteiden saavuttamista.

Suomi harjoittaa aktiivista kahdenvälistä ja monenkeskistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Se edistää keskinäisriippuvuuksien maailmassa kansainvälistä vakautta, rauhaa, demokratiaa, ihmisoikeuksia, oikeusvaltioperiaatetta ja tasa-arvoa.

Suomi vaikuttaa tavoitteellisesti toimintaympäristöönsä osana pohjoismaista, eurooppalaista ja kansainvälistä yhteisöä.

Toimintaympäristö

Voimakas muutos toimintaympäristössä tarjoaa Suomelle sekä uusia mahdollisuuksia että vakavia huolenaiheita. Valtio ja muut toimijat ovat entistä tiiviimmin ja moninaisemmin sitein yhteydessä toisiinsa ja toisistaan riippuvaisia. Niiden valtasuhteet ovat jatkuvassa muutoksessa. Yleismaailmallisten arvojen kunnioitus horjuu. Kansainvälinen turvallisuustilanne on eurooppalaisesta näkökulmasta heikentynyt viime vuosien aikana. Muuttuneelle toimintaympäristölle on ominaista muutosten nopeus ja ennakoimattomuus.

Tietoisuus koko maapalloa koskevista ongelmista kasvaa. Kestävässä kehityksessä ja ilmastopolitiikassa on onnistuttu tekemään uusia maailmanlaajuisia sitoumuksia. Kansainvälisten instituutioiden toimintakyky on odotuksiin nähden rajallinen ja sovittujen sääntöjen noudattamiseen perustuvaan toimintatapaan kohdistuu paineita.

Väestönkehitys ja muuttoliikkeet sekä nk. neljäs teollinen vallankumous, ml. teknologinen kehitys, erityisesti digitalisaatio, talouden globalisaatio ja kansainväliset arvoerot, vaikuttavat Suomeen sekä suoraan että välillisesti. Samanaikaisesti maailmankauppaa rajoittavat toimenpiteet ja sisäänpäin kääntyminen ovat kasvussa. Ilmastonmuutos, luonnonvarojen riittävyys, ruokaturva ja köyhyys sekä muutokset energian tuotannossa vaikuttavat globaaliin toimintaympäristöön. Miljoonien ihmisten elämä eri puolilla maailmaa on parantunut, mutta kehitys on kohdistunut epätasaisesti. Monien maiden hallitukset rajoittavat demokraattisten instituutioiden toimintaa ja kaventavat ihmisoikeuksia. Yhteiskuntien välinen ja sisäinen polarisaatiokehitys lisää konfliktiriskejä. Vaikeat ja usein pitkittyneet konfliktit ja ääri liikkeiden toiminta pahentavat turvallisuustilannetta ja estävät kehitystä monissa maissa. Terrorismi on

vakava kansainvälinen ongelma. Konfliktit, köyhyys ja ilmastonmuutoksen seuraamukset lisäävät pakolaissuutta ja humanitaarisen avun tarve on noussut entistä suuremmaksi. Kaikki tämä lisää myös länsimaisten demokratioiden haavoittuvuutta. Tarve tehokkaammalle kansainväliselle yhteistyölle on entisestään kasvanut.

Euroopan ja Itämeren alueen turvallisuustilanne on heikentynyt. Venäjän toimet Ukrainassa ovat muuttaneet turvallisuuspoliittista ympäristöä. Venäjä on lisännyt sotilaallista läsnäoloa ja aktiivisuutta myös Suomen lähialueilla. Venäjä haastaa koko läntistä yhteisöä, mikä vaatii vastaukseksi päättäväisiä toimia, ml. EU:ssa, ja samalla hyvien keskusteluyhteyksien ylläpitoa jännitteiden lieventämiseksi.

Euroopan unioni on Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan keskeisin toimintakehys ja tärkeä turvallisuusyhteisö. EU:n toimintaa leimaa Ison-Britannian eroproessi ja sisäinen poliittinen kehitys monessa jäsenmaassa sekä EU:n oman toiminnan tehostamispyrkimykset. Muuttoliike ja terrorismin ja radikalisaation uhka lisäävät odotuksia EU:n toimintakykyä kohtaan. EU:ssa on samalla tahtoa kehittää unionia ja tiivistää yhteistyötä, esimerkiksi turvallisuus- ja puolustuspolitiikassa.

Ympäristön muutosten myötä pohjoismainen yhteydenpito ja yhteistyö erityisesti Suomen ja Ruotsin välillä sekä transatlanttinen yhteistyö tiivistyvät. Naton toiminnassa pelotteen ja yhteisen puolustuksen vahvistaminen on noussut keskeiseksi. Tämä vaikuttaa myös Suomen ja Ruotsin Natokumppanuuksien kehittymiseen. Naton läsnäolo ja toiminta Itämeren alueella vakauttavat turvallisuustilannetta.

Yhdysvaltojen roolin muotoutumiseen liittyy avoimia kysymyksiä. Kiina ja Venäjä pyrkivät laajentamaan vaikutusvaltaansa. Poliittinen kehitys Länsi-Balkanilla aiheuttaa epävarmuutta. Myös Turkin tilanne on muuttunut epävakammaksi. Euroopan itäisen naapuruston kehitys on monin tavoin avoinna ja eteläisessä naapurustossa tilanne säilyy epävakana.

Suomen ja suomalaisten turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen työskentelemällä Suomen, sen lähialueiden ja kansainvälisen turvallisuuden ja vakauden hyväksi

Ulkoasiainhallinnon tavoitteena on yhtenäinen, vahva ja toimintakykyinen EU, joka keskittyy erityisesti kasvuun ja turvallisuuteen. EU:n jäljelle jäävät 27 jäsenmaata ovat aloittaneet kehittämistyön, joka edellyttää Suomelta aktiivista vaikuttamista, ml. EU:hun turvallisuusyhteisönä. Konkreettisia tuloksia tarvitaan erityisesti sisämarkkinoiden syventämisessä, vapaakaupan edistämisessä, EU:n ulkoisen toiminnan ja puolustusyhteistyön vahvistamisessa sekä muuttoliikkeen hallinnassa.

Ulkoasiainhallinto edistää Itämeren alueen vakautta, turvallisuutta ja hyvinvointia. Ulkoasiainhallinto syventää käytännön yhteistyötä erityisesti Ruotsin kanssa. Pohjoismaista yhteistyötä hyödynnetään niin alueen kuin kansainvälisten haasteiden käsittelyssä.

Ulkoasiainhallinto tiivistää poliittista ja taloudellista yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa. Nato on keskeinen transatlanttista turvallisuutta edistävä toimija. Ulkoasiainhallinto kehittää laaja-alaisesti Suomen ja Naton yhteistyötä.

Arktisen alueen vakautta ja taloudellista potentiaalia edistetään yhteistyössä alueen valtioiden kanssa. Arktisen neuvoston puheenjohtajuutta (2017 - 2019) hyödynnetään niin neuvoston aseman vakiinnuttamisessa kuin Suomen kansallisten intressien eteenpäinviemisessä.

Ulkoasiainhallinto rakentaa yhteistyötä ja pitää yllä vuoropuhelua Venäjän kanssa. Ulkoasiainhallinto vaikuttaa aktiivisesti Euroopan unionin yhteisiin Venäjä-linjauksiin, jotka ovat Suomen toiminnan perusta. EU:n ja Venäjän yhteistyön paranemisen edellytyksenä on, että Venäjä noudattaa kansainvälistä oikeutta ja muita kansainvälisiä sitoumuksiaan.

Ulkoasiainhallinto osallistuu työhön konfliktien ratkaisemiseksi ja yhteiskuntien jälleenrakentamiseksi kriisinhallinnan, rauhanrakentamisen ja kehitysyhteistyön keinoin. Ulkoasiainhallinto vahvistaa rauhanvälitystä ja dialogeja ulko- ja turvallisuuspolitiikan painopisteinä. Hauraiden valtioiden demokratian, hyvän hallinnon ja kriisinkestokyvyn rakentaminen, erityisesti Afganistanista Saheliin ulottuvalla vyöhykkeellä, on tärkeä osa tätä työtä. Tuki demokraattiselle, kestäväälle kehitykselle voi ehkäistä kriisejä ja pakotettua muuttoliikettä. Ulkoasiainhallinto varautuu odottamattomiin tapahtumiin kuten luonnonkatastrofeihin ja muihin humanitaarisiin kriiseihin sekä osallistuu niiden vaikutusten lievittämiseen.

Ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden yhteyden merkitys on kasvanut ja ilmenee terrorismin torjunnassa sekä kyber- ja hybridiuhkiin vastaamisessa. Ulkoasiainhallinto osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön terrorismin torjumiseksi ja ääriliikkeiden kasvualustan heikentämiseksi. Terrorismin torjunta vaatii saumatonta yhteistyötä eri toimijoiden välillä, ml. yhteistyön tiivistämistä EU-kumppanimaiden kanssa. Ulkoasiainhallinto työskentelee hybridiuhkien torjumiseksi ja kansallisen kriisinsietokyvyn vahvistamiseksi kansainvälisen yhteistyön keinoin. Ulkoasiainhallinto osallistuu kyberuhkien torjumiseen ja edistää vakautta, turvallisuutta sekä vapaata kanssakäymistä digitaalisessa ympäristössä.

Asevalvontaan panostamalla ulkoasiainhallinto edistää alueellista ja maailmanlaajuisia turvallisuutta. Ulkoasiainhallinto toimii laittoman asekaupan ja joukkotuhoaseiden leviämisen estämiseksi.

Toiminnallisina painopisteinä arktiset alueet, Itämeren turvallisuus, Suomen ja Ruotsin yhteistyön vahvistaminen, transatlanttinen yhteistyö ja rauhanvälitys otetaan toiminnassa huomioon johdonmukaisesti.

Ulkoasiainhallinto edistää sääntöpohjaista kansainvälistä järjestelmää

Ulkoasiainhallinto työskentelee kansainväliseen oikeuteen nojautuvan kansainvälisen järjestelmän vahvistamiseksi ja sääntöpohjaisen yhteistyön syventämiseksi. Suomelle on tärkeää, että kansainväliset suhteet perustuvat yhteisille, erityisesti YK:n peruskirjan ja Etyjin päämäärille ja periaatteille.

Ulkoasiainhallinnon työssä etusijalla ovat EU:n yhtenäisyyden ja toimintakyvyn vahvistaminen yhteisiin arvoihin tukeutuen. EU:n kehittäminen turvallisuusyhteisönä ja unionin ulkoisen toimintakyvyn edelleen kehittäminen vahvistavat Suomen omaakin asemaa. Yhtenäinen EU vaikuttaa tehokkaimmin yleismaailmallisten arvojen, kestäväen kehityksen ja Euroopan turvallisuuden edistämiseksi.

Ulkoasiainhallinto edistää sopimuksiin perustuvaa kansainvälistä järjestelmää, johon suomalaisen yhteiskunnan hyvinvointi, ml. yritysten toimintaedellytykset perustuvat.

Ulkoasiainhallinto edistää Suomen kasvua tukevia avoimia taloussuhteita ja tukee suomalaisyritysten osallistumista kansainväliseen kauppaan ja arvoketjuihin

Ulkoasiainhallinto edistää avointa taloudellista kanssakäymistä ja kaupan vapauttamista tukevia ratkaisuja sekä EU:n kauppasopimuksia, jotka ovat tärkeä edellytys myös Suomen laajentuville kansainvälisille kauppasuhteille ja Suomen hyvinvoinnille kansainvälisen toimintaympäristön muuttuessa. Ulkoasiainhallinto edistää Suomen vientiä vaikuttamalla liiketoimintaympäristöihin ja kaupan esteitä torjumalla.

Ulkoasiainhallinto tukee suomalaisyritysten osallistumista kansainvälisiin arvoketjuihin ja innovatiiviseen osaamiseen perustuvia kumppanuuksia. Lisäksi ulkoasiainhallinto tukee suomalaistoimijoiden osallistumista kansainvälisiin hankintoihin, Suomen rahoittamiin kehitysyhteistyöhankkeisiin ja digitalisaatiota koskevaan yhteistyöhön sekä edistää osaltaan investointien houkuttelemista Suomeen.

Kaikilla näillä kaupallis-taloudellisilla toimilla ulkoasiainhallinto pyrkii edistämään kestävää kehitystä Suomessa ja maailmanlaajuisesti. Ulkoasiainhallinto työskentelee kehitysmaiden kestävä kehityksen vahvistamiseksi myös talouden perustan, työpaikkojen ja elinkeinojen sekä verotuskyvyn vahvistamisen kautta.

Ulkoasiainhallinto työskentelee ihmisoikeuksien, tasa-arvon sekä demokratian vahvistamiseksi

Ulkoasiainhallinto edistää ihmisoikeuksia, tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja osallistumisen tukemista osana globaalia vastuun kantoa. Kansainvälisen oikeuden ja ihmisoikeusnormiston puolustaminen ja edelleen kehittäminen, ml. rankaisemattomuuden lopettamiseksi, on olennainen osa tätä työtä.

Ulkoasiainhallinto tehostaa työtä tyttöjen ja naisten aseman ja oikeuksien vahvistamiseksi, ml. kansainvälisten toimijoiden työtä tukemalla sekä vaikuttamistyön että resursoinnin keinoin. Tasa-arvoa tuetaan myös avoimen kansainvälisen kaupan säädöstöllä.

Ulkoasiainhallinto toimii yhteiskuntien demokraattisuuden ja toimintakyvyn vahvistamiseksi globaalisti.

Ulkoasiainhallinto tarjoaa suomalaisen yhteiskunnan omaan kehitykseen ja toimintamalleihin perustuva tietoa ja kokemuksia yhteistyökumppanien käyttöön. Koulutuksen ja siihen liittyvän kapasiteetin vahvistaminen Suomen omaa osaamista tarjoamalla on osa tätä työtä.

Ulkoasiainhallinto toimii sen edistämiseksi, että EU:n jäsenvaltiot ovat täysin sitoutuneita unionin perussopimusten noudattamiseen ml. sen arvoihin – kuten vapaus, kansanvalta, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen sekä oikeusvaltioperiaate.

Ulkoasiainhallinto edistää Agenda 2030:n toimeenpanoa ja toimii ilmastomuutoksen torjumiseksi

Suomi on sitoutunut kantamaan osaltaan globaalia vastuuta kestävän kehityksen Agenda 2030:n toimeenpanossa. Kaikki ulkoasiainhallinnon toiminnan painopisteet edistävät Agenda 2030:n mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Kestävää kehitystä edistetään myös ulkoasiainhallinnon toimintatapojen kautta sekä ministeriössä että edustustoissa.

Ulkoasiainhallinto edistää ilmastopimuksen toimeenpanoa ja osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön, jolla rajoitetaan ilmastomuutosta ja edistetään siihen sopeutumista, ml. EU:n energia- ja ilmastodiplomatian kautta. Lisäksi ulkoasiainhallinto vahvistaa kehittyvien maiden ympäristöllisesti kestävästä kehitystä tukemalla alan ohjelmia näissä maissa, osallistumalla kansainväliseen ilmasto- ja ympäristörahoitukseen sekä normatiiviseen työhön.

Ulkoasiainhallinto tukee kestävästä kehitystä työskentelemällä suomalaisen cleantech-osaamisen viennin, innovaatioiden ja investointien tukemiseksi sekä tutkimus- ja innovaatiotoiminnan vahvistamiseksi. Ulkoasiainhallinto edistää puhtaan energian ja kiertotalouden ratkaisuja.

Arktisen yhteistyön kautta edistetään niin turvallisuutta, ympäristö- ja ilmasto kuin kaupallistaloudellisia näkökohtia sekä arktisen alueen että globaalimman hyvinvoinnin vahvistamiseksi.

Ulkoasiainhallinto palvelee

Ulkoasiainhallinto palvelee koko valtionhallintoa, kansalaisia, yrityksiä, järjestöjä, mediaa ja muita yhteistyökumppaneita. Ulkoasiainhallinnon toiminta nojaa kattavaan ja ketterään edustustoverkkoon jonka tarjoamia väyliä ja välineitä tulee hyödyntää maksimaalisesti.

Nopeasti muuttuva ympäristö vaatii ulkoasiainhallinnolta tehokasta ennakointia, seuranta, analyysiä, tiedon jakamista ja resurssien joustavaa käyttöä. Monipuolinen osaaminen mahdollistaa Suomen tavoitteiden edistämisen ja paremman riskien hallinnan, osana kokonaisturvallisuutta, nopeastikin muuttuvissa oloissa. Keskeisellä sijalla on Suomen ja ulkoasiainhallinnon oman kriisinkestävyiden vahvistaminen.

Ulkoasiainhallinnon keskeinen vaikuttamisen väline on vahvaan osaamiseen ja tiiviisiin verkostoihin perustuva tehokas kahden- ja monenvälinen diplomatia eri tasoilla. Ulkoasiainhallinto kiinnittää enenevästi huomiota digitalisaation hyödyntämiseen, ml. sosiaalinen media toimintaympäristönä.

Ulkoasiainhallinto palvelee yrityksiä. Keskeistä on Team Finland -rakenteiden toiminnallistamiseen tähtäävä työ. Edustustojen päälliköiden roolia ja vastuuta Team Finland -toiminnan maajohtajina selkeytetään. Edustustojen rooli vienninedistämässä vahvistuu ja perustuu tiiviiseen yhteistoimintaan Business Finland -organisaation kanssa. Käytännön vienninedistämisen osaamista ulkoasiainhallinnossa kehitetään määrätietoisesti.

Ulkoasiainhallinnon tarjoamia kansalais- ja konsulipalveluja käyttää kasvava määrä suomalaisia. Muun muassa matkustusturvallisuus ja sen parantaminen, hädänalaisten suomalaisten avustaminen ulkomailla, viisumien ja passien myöntäminen, kuolemantapausten hoitaminen, maahantulo- ja perheenyhdistämisasiat jne. ovat kiinteä osa ulkoasiainhallinnon

jokapäiväistä palvelua. Varmistetaan, että ulkoasiainhallinnon tehtäviin kuuluvat palvelut ovat myönteinen tekijä kilpailtaessa Suomeen muuttota harkitsevista kansainvälisistä osaajista. Ulkoasiainhallinnon tarjoamia kansalaispalveluita kehitetään ottamalla huomioon uudistettava kansalaispalvelulaki.

Suomen intressejä edistetään tehokkaalla viestinnällä ja maakuvatyöllä. Ulkoasiainhallinnon maakuvatyössä lähtökohta on Suomi länsimaiseen arvopohjaan nojaavana oikeusvaltiona ja tasa-arvoisena, dynaamisena pohjoismaisena hyvinvointivaltiona, jonka tärkein poliittinen viiteryhmä on Euroopan unioni. Taloudellisia ulkosuhteita edistetään nostamalla esiin suomalaista osaamista, osaajia, ilmiöitä, kulttuuria sekä yhteiskunnan vahvuuksia.

Ulkoasiainhallinto viestii ajanmukaisin keinoin. Olennaista on koko ulkoasiainhallinnon viestintävalmiuden parantaminen.

Suunnittelukauden määrärahat ja henkilöstökehyykset

Valtioneuvosto päätti 28.4.2017 osana julkisen talouden suunnitelmaa hallinnonaloja koskevista valtiontalouden menokehyyksistä vuosille 2018 - 2021. Ministeriö on sisällyttänyt kehysehdotuksensa 2019 - 2022 perussuunnitelmatasoon valtioneuvoston päätöksen mukaisen menokehyympäätöksen sekä valtion vuoden 2018 talousarvion. Liitteessä 1 on esitetty momenttikohtaiset määrärahatarpeet suunnittelukaudella. Perussuunnitelmasta poikkeava määrärahatarve on ulkoasiainhallinnon tehtävien pohjalta arvioitu ja erikseen perusteltu tässä luvussa.

Ministeriön suunnittelukauden määrärahatarpeissa korostuu edustustoverkon vahvistaminen ja Team Finland -toiminta, kiinteistöjen arvon säilyttäminen ja korjausvajeen vähentäminen, kriisinhallinta sekä kehitysyhteistyömäärärahojen BKTL-tason säilyttäminen vuoden 2018 talousarvion tasolla.

Osaston 12 tulot ja pääluokan 24 määrärahatarve suunnittelukaudella ovat seuraavat:

Osasto 12	2019	2020	2021	2022
Peruslaskelma	34 849 000	34 849 000	34 849 000	34 849 000
Kehysehdotus	34 849 000	34 849 000	34 849 000	34 849 000
Kehysehdotuksen ja peruslaskelman välinen ero	0	0	0	0

Pääluokka 24	2019	2020	2021	2022
Peruslaskelma	1 108 009 000	1 136 144 000	1 160 064 000	1 160 559 000
Kehysehdotus	1 127 072 000	1 154 452 000	1 177 863 000	1 213 846 000
Kehysehdotuksen ja peruslaskelman välinen ero	19 063 000	18 308 000	17 799 000	53 287 000

Hallinnonalan henkilöstökehyykset perussuunnitelman mukaisina:

HTV/vuosi	2017 ennuste	2018	2019	2020	2021	2022
Edustustoverkko; lähetetty henkilöstö	546	550	592	542	541	541
Edustustoverkko; paikalta palkatut	937	917	934	915	915	915
Edustustoverkko yhteensä	1 483	1 467	1 526	1 457	1 456	1 456
Ministeriö	867	873	866	842	841	841
Ulkoasiainhallinto yhteensä	2 350	2 340	2 392	2 299	2 297	2 297

Hallinnonalan henkilöstökehyykset kehittämissuunnitelman mukaisina:

HTV/vuosi	2017 ennuste	2018	2019	2020	2021	2022
Edustustoverkko; lähetetty henkilöstö	546	550	601	554	555	558
Edustustoverkko; paikalta palkatut	937	917	939	925	929	933
Edustustoverkko yhteensä	1 483	1 467	1 540	1 479	1 484	1 491
Ministeriö	867	874	876	842	841	841
Ulkoasiainhallinto yhteensä	2 350	2 341	2 416	2 321	2 325	2 326

Ulkoministeriö lähtee kehusehdotuksessaan siitä, että se toimeenpanee kilpailukykyopimuksen työajan pidennyksestä aiheutuvat henkilötyövuosivähennykset vuoden 2019 EU-puheenjohtajuuskauden jälkeen. Näitä vähennyksiä ei ole vielä otettu huomioon ministeriön henkilöstösuunnitelmassa.

Ulkoministeriön hallinnonalan tulot

Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen vuokratulot (12.24.20)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.01.20	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäätös	982 000	982 000	982 000	982 000
Peruslaskelma yhteensä	982 000	982 000	982 000	982 000

Ulkomailla sijaitsevat valtion omistamat tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöt siirtyivät ulkoministeriön omistajahallintaan 1.1.2017. Kiinteistöt ovat Villa Lante ja asunto Roomassa, Suomen Ranskan instituutti Pariisissa, Pohjoismaiden paviljonki (kolmasosa) ja Suomen Aalto-paviljonki Venetsian biennaalialueella sekä Suomen Ateenan instituutti asuntoloineen. Kiinteistöt on vuokrattu suomalaisille tiede- ja kulttuurisäätiöille niiden toimintaan ulkomailla.

Instituuttikiinteistöjen ylläpito- ja korjausmenot on budjetoitu momentille 24.01.20.

Ulkoministeriön hallinnonalan tulot (12.24.99)

Vuoden 2015 talousarvion yhteydessä siirryttiin viisumikäsittelemaksujen bruttobudjetointiin. Nämä tulot esitetään osana momentin 12.24.99 tuloarviota.

Suomen Venäjän edustustojen viisumikysyntä on kasvanut vuonna 2017. Tämä kehitys on otettu huomioon tämän kehusehdotuksen tuloarviossa. Ulkoministeriö seuraa kysynnän kehitystä ja korjaa tarvittaessa tuloarviota vuosittaisten talousarvioiden ja lisätalousarvioiden yhteydessä.

Kehusehdotuksessa on otettu huomioon myös YK:lta sotilaallisen kriisinhallinnan palkkausmenoista saatavien korvauksien kasvu, joka on laskettu momentin 24.10.20 kehusehdotuksen pohjalta.

Tulojen peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

12.24.99	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäättös	21 300 000	21 300 000	21 300 000	21 300 000
Viisumien käsittelemaksuista saatavat tulot; kasvu	10 257 000	10 257 000	10 257 000	10 257 000
Sotilaallisen kriisinhallinnan palkkausmenokorvaukset YK:lta; kasvu	2 310 000	2 310 100	2 310 100	2 310 100
Peruslaskelma yhteensä	33 867 000	33 867 000	33 867 000	33 867 000

Ulkoasiainhallinto

Ulkoasiainhallinnon toimintameno määrärahat (24.01.01)

Toimintamenojen perussuunnitelmatasona ulkoministeriö pitää valtioneuvoston kehyspäättöstä 28.4.2017 ja vuoden 2018 talousarviota. Perussuunnitelmassa on otettu huomioon hallitusohjelman säästöpäätökset ulkoministeriön talousarvioehdotuksen 2018 mukaisesti ja lisääntyneestä turvapaikanhakijamäärästä aiheutuvat menot sisäministeriön maahanmuutto-ollettamien 20.10.2017 pohjalta.

Ulkoministeriö esittää tässä kehusehdotuksessa kehysten ylittävää lisärahoitusta neljän edustuston avaamiseen ja/tai tasokorotukseen sekä jatkaakseen nykyisen hallituksen kärkihankkeena aloitettua Team Finland -verkoston vahvistamista kaupallistaloudellisilla asiantuntijoilla. Lisäksi esitetään lisäresursointia Kiinan paikkariippumattomaan viisumikäsitteelyyn.

Ulkoasiainhallinnon tietojärjestelmä- ja perustietotekniikka- ja tietotekniset Infrastruktuurihankkeet löytyvät ajantasaisina valtionhallinnon hankerekisterisovelluksesta.

Toimintamenojen peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.01.01	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäättös	214 159 000	215 385 000	215 366 000	215 366 000
Lomarahojen alentaminen (Kiky)	-5 000			
Sairausvakuutusmaksun alentaminen (Kiky)		-1 000	-1 000	-1 000

Työajan pidentäminen (Kiky)	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Työnantajan eläkemaksun alentaminen (Kiky)	-2 000	-3 000	-3 000	-3 000
Palkkaliukumasäästö	385 000	385 000	385 000	385 000
Maahanmuuton erityisasiantuntija Suomen pysyvässä edustustossa EU:ssa (TA2018); siirto mom. 26.01.01	156 000	100 000		
ILO:n hallintoneuvoston Suomen jäsenyys, erityisasiantuntija Suomen pysyvässä edustustossa Genevessä; siirto mom. 32.01.01 (TA2018)	303 000	215 000		
Elintarvikealan erityisasiantuntija Suomen Pekingin suurlähetystössä; siirto mom. 30.20.47 (TA2018)	274 000	274 000	274 000	274 000
Sosiaali- ja terveysalan erityisasiantuntija Suomen Tukholman suurlähetystössä; siirto mom. 33.01.01 (TA2018)	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000
Brexit-asiantuntija Suomen pysyvässä edustustossa EU:ssa (TA2018)	209 000	209 000	209 000	209 000
Kiinan paikkariippumaton viisumikäsittelypilotti (TA2018)	210 000			
Valtioneuvoston lehtihankintojen keskittäminen; siirto mom. 23.01.01 (TA2018)	-26 000	-26 000	-26 000	-26 000
Valtioneuvoston puhelinvälitystoiminnan uudelleenorganisointi (1 htv); siirto mom. 23.01.01 (TA2018)	45 000	45 000	45 000	45 000
Lisääntyneestä turvapaikanhakijamäärästä aiheutuvat menot, erityisesti perheenyhdistämiset (JTS2018-2021, TA2018)	-261 000	-205 000	-212 000	5 000
Peruslaskelma yhteensä	215 368 000	216 299 000	215 958 000	216 175 000

Lisääntyneestä turvapaikanhakijamäärästä aiheutuvat menot

Turvapaikkapäätöksestä ja toissijaisen suojelun perusteella annetusta oleskeluluvasta seuraa oikeus perheenyhdistämiseen. Se on edustustojen (hakemuksen vastaanottaminen, hakijan kuuleminen MIGRIn ohjeiden mukaan, päätöksen luovuttaminen) ja MIGRIn maahanmuutto-osaston (edustuston ohjaaminen ja päätöksenteko) vastuulla.

Ulkoministeriö on arvioinut lisäresurssitarpeensa sisäministeriön 20.10.2017 antamien maahantulo-olettamien pohjalta. Arvioinnissa on otettu huomioon myös 16.5.2016 annettu ulkoministeriön maksuasetuksen muutos (339/2016), jonka mukaan kansainvälistä suojelua saavien ulkomaalaisten perheenjäsenten oleskelulupahakemukset sekä niihin liittyvät notaaripalvelut ovat maksullisia. Lisäresurssitarpeessa on otettu huomioon myös tarve paikallisen henkilökunnan lisäämiseen, mahdolliset perheenyhdistämismatkat sekä turvapaikanhakijoiden saamien kielteisten päätösten valitusprosessista ja muusta juridisesta lisätyöstä aiheutuvat resurssitarpeet ulkoministeriöön Helsinkiin.

Kehittämisehdotukset

24.01.01	2019	2020	2021	2022
Peruslaskelma	215 368 000	216 299 000	215 958 000	216 175 000
Edustustoverkon vahvistaminen; Mumbai, Intia	1 662 000	1 090 000	1 090 000	1 090 000
Edustustoverkon vahvistaminen; Manila, Filippiinit		1 428 000	875 000	875 000
Edustustoverkon vahvistaminen; Minsk, Valko-Venäjä, tasokorotus			957 000	671 000
Edustustoverkon vahvistaminen; Bagdad, Irak				3 153 000
Team Finland -verkoston vahvistaminen kaupallistaloudellisilla asiantuntijoilla	1 605 000	1 605 000	1 605 000	1 605 000
Kiinan paikkariippumaton viisumikäsitteilypilotti; lisäresursointi (10 htv)	350 000			
Kehysehdotus yhteensä	218 985 000	220 422 000	220 485 000	223 569 000

Edustustoverkko

Toukokuussa 2015 aloittanut hallitus on linjannut, ettei edustustoja enää suljeta kuluvalle hallituskaudella. Hallitusohjelman mukaisesti oma edustustoverkko on Suomelle tärkeä. Edustustoverkon merkitys ja kattavuus korostuvat kansainvälisessä vaikuttamisessa. Verkon tuottama lisäarvo maan poliittiselle johdolle, koko valtionhallinnolle ja Suomen elinkeinoelämälle on kiistaton. Tässä kehusehdotuksessa esitetään neljän edustuston avaamista tai tasokorotusta Suomen kansainvälisen vaikuttamisen, ml. taloudelliset ulkosuhteet, takaamiseksi.

Suomen edustustoverkko on suhteellisen kattava mutta miehitykseltään ohut. Edustustoja, joissa on lähetettyä henkilökuntaa, on yhteensä 86. Näistä 53 edustustossa on enintään kaksi lähetettyä diplomaattia. Viimeisten vuosien aikana on suljettu 13 edustustoa ja avattu kolme toimipistettä. Tässä kehusehdotuksessa esitetään neljän uuden edustuston avaamista tai tasokorotusta.

Kehusehdotuksessa on edustustoverkon menojen määrittelyssä otettu huomioon edellisen hallituksen budjettiriihessä elokuussa 2014 tekemä linjaus, jonka mukaan kehitysmaissa toimivien edustustojen turvallisuuspalvelumenoja voidaan rahoittaa myös kehitysyhteistyömäärärahoista. Lisäksi myös kehitysmaissa toimivien edustustojen kiinteistömenoja voidaan tietyin edellytyksin rahoittaa kehitysyhteistyömäärärahoista vuodesta 2016 alkaen.

Pääkonsulaatin avaaminen Mumbaihin, Intiaan (2019)

Intia on noin 1,33 miljardin asukkaan maa (maailman 2. väkirikkain), jonka BKT on viime vuosina kasvanut noin 7 prosentin vuosivauhdilla. Suomen ja Intian välinen tavarakauppa vuonna 2017 (tammi - lokakuu) oli noin 730 milj. euroa, josta Suomen vienti noin 440 milj. euroa. Intian kiinnostavuus niin viennin, investointien ja innovaatioiden kuin myös turismin, tutkimuksen, koulutuksen ja muun yhteistyön näkökulmasta on voimakkaassa kasvussa, kuten myös Intian painoarvo alueellisena ja globaalina toimijana. Suomen resurssit Intiassa ovat kuitenkin huomattavan pienet verrattuna esimerkiksi muihin pohjoismaihin. Suomen New Delhin suurlähetystön henkilömäärä on muita pohjoismaita selvästi pienempi, lisäksi Ruotsilla, Norjalla ja Tanskalla on Mumbaissa pääkonsulaatit.

Mumbain metropolialue (noin 30 milj. asukasta) on Intian merkittävin liiketoimintakeskus (vrt. Shanghai Kiinassa). Kaupunki sijaitsee Intian toiseksi väkirikkaimmassa osavaltiossa, Maharashtra, jonka väkiluku on noin 116 milj. asukasta. Se on Intian vaurain ja teollistunein osavaltio. Koska etäisyydet Intiassa ovat pitkät ja asioiden hoito vaatii usein henkilökohtaisia kontakteja, edustautuminen kaupungissa on tarpeen niin Team Finland -toiminnan kuin konsuli- ja maahantuloasioiden näkökulmasta. Pääkonsulaatin toimialueeseen kuuluisivat myös lähialueen muut vauraat osavaltiot kuten Gujarat (64 milj. asukasta).

Edellisen perusteella esitetään Suomen pääkonsulaatin avaamista Mumbaihin, Intiaan, vuonna 2019. Avaamisen kustannukset vuonna 2019 ovat 1 662 000 euroa, josta 573 000 on kertaluonteisia ja 1 090 000 pysyviä vuotuisia henkilöstö- toimintamenokustannuksia.

Suurlähetystön uudelleen avaaminen Manilaan, Filippiineille (2020)

Filippiinit on noin 103 miljoonan asukkaan keskitulotason maa (maailman 12. väkirikkain), jonka BKT on viime vuosina kasvanut noin 6 - 7 prosentin vuosivauhdilla. Suomen ja Filippiinien välinen tavarakauppa vuonna 2017 (tammi - lokakuu) oli noin 200 milj. euroa, josta Suomen vienti noin 145 milj. euroa. Filippiinit on merkittävä ulkomaisen työvoiman lähde, mikä näkyy Suomenkin osalta viisumi- ja oleskelulupahakemusten määrän kasvuna.

Suomen suurlähetystö jouduttiin sulkemaan säästösyistä vuonna 2012, minkä jälkeen Filippiinejä on hoidettu Kuala Lumpurin suurlähetystöstä Malesiasta. Tämä on vaikeuttanut merkittävästi sekä Team Finland -työtä että konsuli- ja maahantuloasioiden hoitoa, ml. työperäinen maahanmuutto. Manilassa toisen maan suurlähetystön tiloissa olevan yhden paikalta palkatun maahantulovirkailijan ratkaisu ei ole osoittautunut toimivaksi ja toimipiste on toistaiseksi kokonaan suljettuna.

Edellisen perusteella esitetään Suomen suurlähetystön uudelleen avaamista Manilaan, Filippiineille, vuonna 2020. Avaamisen kustannukset vuonna 2020 ovat 1 428 000 euroa, josta 553 000 on kertaluonteisia ja 875 000 pysyviä vuotuisia henkilöstö- ja toimintamenokustannuksia.

Toimipisteen tasokorotus Minskissä, Valko-Venäjällä (2021)

EU-viiteryhmässä Suomen edustautumisen taso Valko-Venäjällä on matala. Kaikkiaan 15 EU-maalla, ml. Ruotsi, Viro, Latvia ja Liettua, on suurlähetystö Minskissä. Suomella on tällä hetkellä Itä-Euroopan ja Etelä-Kaukasian kuudessa maassa yhteensä ainoastaan yksi suurlähetystö (Kiova).

Team Finland -toiminta on Minskissä keskeisellä sijalla. Business Finland ei ole läsnä Valko-Venäjällä, joten Team Finland -toiminta on tällä hetkellä kokonaan yhteystoimiston ja toimintaa Vilnasta käsin tukevan suurlähettilään vastuulla. Team Finland -toiminnalle on hyvä pohja ja kasvunvaraa, sillä Valko-Venäjä sijaitsee lähellä Suomea, ja suomalaisella osaamisella on maassa hyvä maine. Valko-Venäjällä onkin kiinnostusta Suomea kohtaan ja suomalaisilla yrityksillä Valko-Venäjää kohtaan.

Euroopan turvallisuuspoliittinen ilmapiiri on muuttunut, mikä on lisännyt tiedontarvetta Valko-Venäjältä. Ei ole näköpiirissä, että Itä-Euroopan poliittinen merkitys ainakaan vähenisi. Valko-Venäjän suhde Venäjään, Eurooppaan sekä muihin relevantteihin toimijoihin, kuten Kiinaan, EU:n ja Valko-Venäjän suhteet, turvallisuuspolitiikka, mm. Venäjä sekä Itämeren turvallisuus, ja

talouskehitys ja kauppapolitiikka ja Valko-Venäjän WTO-liittymisprosessi edellyttävät jatkossa aktiivista seuranta, raportointia ja vaikuttamista.

Valko-Venäjä on myös yksi EU:n Itäisen kumppanuuden kuudesta kumppanimaasta, mutta sen ambitiotaso on matalampi kuin muilla kumppaneilla. Suomella on Valko-Venäjä-osaamista, jota voisi edustautumisen tason korotuksen myötä käyttää vahvemmin hyväksi myös EU-vaikuttamisessa.

Edellisen perusteella esitetään Suomen Minskissä, Valko-Venäjällä, toimivan toimipisteen korottamista suurlähetystöksi vuonna 2021. Tasokorotuksen kustannukset vuonna 2021 ovat 957 000 euroa, josta 285 000 on kertaluonteisia ja 671 000 pysyviä vuotuisia kustannuksia.

Suurlähetystön uudelleen avaaminen Bagdadiin, Irakiin (2022)

Irakin merkitys Lähi-idässä on vuosia jatkuneen konfliktin jälkeen kasvava. Maa tarvitsee kansainvälisen yhteisön tukea kuitenkin vielä pitkään. Euroopan unionin ja Suomen on tärkeää panostaa vakaan Irakin kehitykseen. Maan kriisi on säteillyt Eurooppaan pakolaisaaltona, myös Suomeen, ja laajemman epävakauden lähteenä. Samalla Irak on kuitenkin potentiaalinen keskitulon maa, jonka vakaus on omiaan luomaan myös laajempaa alueellista poliittista ja taloudellista stabiiliteettia.

Tällä hetkellä 14 EU:n jäsenmaalla on residentti suurlähettiläs Bagdadissa. Osalla lähettiläistä on omat suurlähetystönsä, osa toimii muiden tiloissa. Pohjoismaista Ruotsilla on suurlähettiläs ja suurlähetystö, Norjalla on Bagdadissa residentti edustuston päällikön sijainen. Tanskaa ja Suomea (vuodesta 2017) edustavat kiertävät suurlähettiläät. EU:lla, YK:lla ja Maailmanpankilla on edustustot Irakissa. Erbilissä Kurdistanissa on 13 EU:n jäsenmaalla joko konsulaatti tai kaupallinen edustusto.

Irakilla on Suomessa residentti suurlähettiläs ja suurlähetystö vuodesta 1975 lähtien. Suomi ei ole lähettänyt Irakiin diplomaattista henkilökuntaa vuoden 1991 jälkeen. Irakin Suomen suurlähetystö tuo säännöllisesti esille maansa hallinnon toiveen suurlähetystön uudelleen avaamisesta Bagdadiin.

Asioiden hoito kiertävän suurlähettilään toimesta ei ole riittävä eikä pitkällä tähtäyksellä tarkoituksenmukainen ratkaisu. Suomeen on viime vuosina muodostunut irakilainen vähemmistö, jonka vuoksi maiden välinen kansalaistason ja muu toiminta lisääntyy. Tämä tuo mukanaan kasvavan tarpeen konsuli- ja maahantulopalveluihin, mutta avaa samalla mahdollisuuksia molempia osapuolia hyödyttävän kahdenvälisen yhteistyön lisäämiseen eri sektoreilla. Irakin jälleenrakennus tulee olemaan mittava ja pitkäkestoinen prosessi, johon suomalaisten yritysten on syytä päästä mukaan. Irakin rauhoittuessa ja jälleenrakennuksen alkaessa on selvää, että poliittisten ja kauppasuhteinen luomisessa etulyöntiasemassa ovat paikan päällä edustettuina olevat maat. Suomella ja suomalaisella liike-elämällä on Irakissa vanhastaan hyvä maine. Tämän hyödyntäminen on helpompaa residentin suurlähettilään ja suurlähetystön avulla. Euroopan unionin, ml. Suomen, tuki Irakin vakaudelle ja jälleenrakennukselle jatkuu myös tulevina vuosina. Suomi osallistuu myös OIR-kriisinhallintaoperaatioon. EU:n vahva Irak-politiikka on meille tärkeää. Edellä mainittujen toimien seuranta ja valvonta sekä Irakin kehityksen analysointi edellyttää paikan päällä olemista, aktiivista raportointia ja verkostoitumista.

Edellisen perusteella esitetään Suomen suurlähetystön uudelleen avaamista Bagdadiin, Irakiin, vuonna 2022. Avaamisen kustannukset ovat alustavan arvion mukaan 3 153 000 euroa.

Kustannuksista 1 059 000 on kertaluonteisia ja 2 095 000 pysyviä vuotuisia kustannuksia. Kustannukset on laskettu ilman perhettä ja ne saattavat muuttua turvallisuustilanteen mahdollisesti muuttuessa.

Team Finland -verkoston vahvistaminen

Osana hallituksen työllisyys ja kilpailukyky -kärkihanketta on Team Finland -verkostoa vahvistettu kuudella määräaikaisella kaupallistaloudellisella asiantuntijalla vuoden 2018 loppuun. Asiantuntijat on sijoitettu Suomen edustustoihin Ottawassa Kanadassa, Teheranissa Iranissa, New Yorkissa ja Los Angelesissa Yhdysvalloissa, Ankarassa Turkissa ja Singaporessa.

Asiantuntijoiden senioritason kokemus ja liiketoiminnallinen osaaminen yhdessä suomalaisen yrityskehityksen tuntemuksen kanssa ovat lisänneet toiminnan tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta priorisoiduissa asemamaissa. Asiantuntijoiden toiminta nostaa osaamistasoa asemamaiden ulkomaantiimissä, mutta resurssi heijastuu myös laajemmin myönteisenä "vertaisoppimisena" kun hyviä käytäntöjä ja toimintatapoja jaetaan ja monistetaan aktiivisesti muille ulkomaantiimeille. Asiantuntijat tuovat Team Finland -ulkomaantiimeihin "out of the box" -ajattelua niin ulkoministeriössä kuin Business Finland -organisaatioissa. Tämä on näkynyt esimerkiksi kasvuohjelmien ulkopuolella olevan suomalaisen tarjoamaan sopivan kysynnän identifioimisessa ja osoittamisessa.

Valittu Team Finland -ulkomaanverkoston rakenneratkaisu perustuu kahden itsenäisen organisaation entisestäään tiivistyvään yhteistyöhön ja -toimintaan. Edustustojen yhteydessä toimivat asiantuntijat vahvistavat ulkomaantiimien toimintojen integroitumista ja organisaatioiden keskinäistä vuorovaikutusta ja palvelevat ulkoministeriön ja Business Finlandin toimintojen tehokkaampaa yhteen hitsautumista ulkomaanverkostossa. Ministeriön ja Business Finlandin keskinäisen linkin vahvistamisen lisäksi ulkomaanverkosto tarvitsee asiantuntijoiden tapaista kirittäjää oman osaamisen kehittämisessä ja vahvistamisessa. Edustustojen toimintaan perehtyneitä asiantuntijoita on mahdollista hyödyntää entistä enemmän ministeriön henkilöstön Team Finland -koulutuksessa.

Ulkoministeriön huomattavasti laajempi edustustoverkosto tarjoaa paremmat mahdollisuudet asiantuntijoiden sijoittumiseen kuin Business Finlandin suppeampi vientikeskusten verkosto. Nykyisistä sijoituspaikoista Business Finlandilla on toimipiste kolmen läheisyydessä (Los Angeles/Silicon Valley, New York/Stamford ja Ankara/Istanbul). Ottawassa, Singaporessa ja Teheranissa Team Finland -resursointi olisi lähellä olematonta ilman siellä toimivia asiantuntijoita. Seuranta on osoittanut, että asiantuntijoista saadaan enemmän irti edustustoissa toimimisen kautta, kun edustuston tarjoama arvovaltaolttuvuus on pystytty kytkemään senioritason asiantuntijan työnkuvaan.

Asiantuntijoiden työn toimintatavoista, tuloksellisuudesta ja lisäarvosta muuhun Team Finland -toimintaan on kerätty tuloksia yleisen vuosisuunnitteluprosessin (suunnitelmat ja vuosiraportointi) lisäksi kohdennetusti ensimmäisen täyden toimintavuoden jälkeen teetetyllä kyselyyn perustuvalla itsearviointilla ja sen yhteenvedolla. Asiantuntijamallista toistaiseksi saadut kokemukset ovat yleisellä tasolla olleet kauttaaltaan myönteisiä. Lisäarvoa on saatu erityisesti:

- Verkostojen luomisessa ja niiden konkreettisesti ja systemaattisesti hyödyntämisessä. Edustuston ja paikallisen Team Finland -tiimin palvelujen (yhteyksien luominen,

markkinatiedon tuottaminen, neuvonta) määrän kasvu ja laadun parantuminen perustuvat kattaviin, oikein kohdennettuihin ja toimiviin verkostoihin

- Yritysten saattamisessa yhteyteen potentiaalisten ostajien kanssa
- Asiantuntijoiden korkeatasoisen liiketoimintaosaamisen ja suomalaisen yrityskehittämisen yhdistyessä edustuston kautta tulevaan paikallis- ja kulttuuriosaamiseen sekä arvovaltaan
- Edustuston henkilöstön osaamistason nostamiseen ja kompetenssien kehittämiseen
- Paitsi määrällisen myös laadullisen palvelutason nostamisen muodossa
- Hyvien käytäntöjen tarjoamisen kautta ministeriön ja Business Finlandin yhteistyön kehittämistyöhön

Konkreettisesti mitattavia tuloksia on saavutettu erityisesti:

- Sellaisen myynti- ja markkinatiedon tuottamisessa, joka on johtanut yritysten aktivointiin ja neuvotteluihin potentiaalisten asiakkaiden kanssa
- Tehoja, syvyyttä ja tarkkuutta kasvuohjelmien toimintaan kohdemarkkinoilla
- Mittavia kontakti- ja asiantuntijarekistereitä
- Konsulttitasoisen yritysten täsmäneuvonnan ja eteenpäin ohjaamisen kautta

Edellisen perusteella ulkoministeriö pitää perusteltuna asiantuntijamallin jatkamista vuoden 2018 jälkeen ja esittää tarkoitukseen 1,6 milj. euron vuosittaista rahoitusta kehyskaudeksi 2019 - 2022.

Kiinan paikkariippumattoman viisumikäsittelyn pilotointi

Kiinalaisten matkailu Suomeen on lisääntymässä voimakkaasti; vuonna 2016 Suomen edustustoihin Kiinassa jätettiin yhteensä 28 000 viisumihakemusta. Kasvu vuoteen 2015 oli 53 prosenttia ja vuonna 2016 viisumihakemuksia jätettiin yli 50 000 kappaletta. Kasvu jatkui voimakkaasti varsinkin Pekingissä vuonna 2017 ja kasvun arvioidaan jatkuvan myös vuonna 2018.

Ulkoministeriöllä ei ole mahdollisuutta vastata nopeasti kasvavaan viisumikysyntään ilman että käyttöön on otettu pilottina samanlainen malli, joka on käytössä Venäjän viisumihakemusten käsittelyssä. Tämä tarkoittaa paikkariippumattoman viisumikäsittelyn laajentamista myös Kiinan viisumihakemusten käsittelyyn sekä Shanghaissa että Pekingissä. Tätä tarkoitusta varten ministeriö pilotoi paikkariippumatonta viisumikäsittelyä Kouvolan maahantulolupa-asioiden palvelukeskuksessa. Pilotointiin arvioitiin alun perin tarvittavan kuuden henkilötyövuoden lisäpanos palvelukeskukseen. Tämä on kuitenkin osoittautunut liian vähäiseksi resurssiksi viisumimäärän nousun takia jo Shanghain osalta.

Kiinan Elvis-pilotin Pekingin osuuden alkaessa keväällä 2018 on välttämätöntä, että Kiinan viisumipilottia vahvistetaan 10 henkilötyövuodella per vuosi vuosina 2018 ja 2019. Vuosittainen kustannus on 350 000 euroa. Pilotti saatetaan loppuun vuoden 2019 lopussa. Vuoden 2018 osalta lisäkustannukset on tarkoitus sisällyttää ulkoasiainhallinnon esitykseen lisätalousarvioksi.

Toiminnan tulot

Ulkoministeriön hallinnonalan maksustrategiassa vuodelta 2005 on linjattu hallinnonalan maksullisuus- ja maksuttomuusperusteet sekä ja hinnoitteluperusteet. Maksustrategiassa on selkeytetty viranomaistoiminnan ja maksullisuuden ja maksuttomuuden rajanvetoa sekä ulkopuolisen rahoituksen perusteita. Maksustrategian sekä valtion maksuperustelain ja -

asetuksen yleisten periaatteiden pohjalta ulkoministeriö on 1.6.2014 vahvistanut uuden maksuasetuksen. Maksuasetusta on muutettu 16.5.2016 kaikkien perheenjäsenten oleskelulupahakemusten ja niihin liittyvien notaaripalvelujen tultua maksullisiksi.

Toimintamäärärahaan nettoutetut tulot vuosina 2014 - 2022 (milj. euroa):

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018*	2019	2020	2021	2022
24.01.01	49,7	10,4	11,7	11,4	13,5	13,1	13,1	13,1	13,1

*TA2018, vuoden 2015 talousarvion yhteydessä siirryttiin viisumikäsittelemaksujen bruttobudjetointiin. Nämä tulot esitetään osana momentin 12.24.99 tuloarviota.

Tulojen arvioidaan vuosina 2019 - 2022 pysyvän talousarvion 2018 tasolla: maksullisen toiminnan tuotot (julkisoikeudelliset suoritteet) 7,7 milj. euroa, muut suoritteet 4,9 milj. euroa ja muut tulot 0,4 milj. euroa.

Siirtyvät erät

Toimintamenojen (24.01.01), siirtyneen määrärahan, käytettävissä olevan määrärahan ja seuraavalle vuodelle siirtyvän määrärahan määrä on esitetty alla olevassa taulukossa ministeriön kehusehdotuksen mukaisina. Taulukosta ilmenee määrärahan käyttö vuosina 2014 - 2016, arvio vuosien 2017 ja 2018 määrärahan käytöstä sekä arvio vuosien 2019 - 2022 määrärahatarpeesta. Ministeriön siirtyvä erä laskee merkittävästi vuosina 2020 - 2021 ja on käytetty loppuun kehyskauden päättyessä.

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
24.01.01	217,0	234,1	224,9	220,8	219,5	219,0	220,4	220,5	223,6
siirtynyt	13,0	16,9	22,8	30,3	28,8	28,9	21,4	14,4	8,5
käytettävissä	230,0	251,0	247,7	251,1	248,3	247,8	241,8	234,9	232,0
siirto seur. vuodelle	16,9	22,8	30,3	28,8	28,9	21,4	14,4	8,5	2,4
käyttö	213,1	228,2	217,4	222,2	219,4	226,5	227,4	226,4	229,6

Edellä esitetyn perusteella ministeriön kehusehdotus on 218 985 000 euroa vuonna 2019, 220 422 000 euroa vuonna 2020, 220 485 000 euroa vuonna 2021 ja 223 569 000 euroa vuonna 2022.

Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen menot (24.01.20)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.01.20	2019	2020	2021	2022
VN kehusehdotus	982 000	982 000	982 000	982 000
Peruslaskelma yhteensä	982 000	982 000	982 000	982 000

Ulkomailla sijaitsevat valtion omistamat tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöt siirtyivät ulkoministeriön omistajahallintaan 1.1.2017. Kiinteistöt ovat Villa Lante ja asunto Roomassa, Suomen Ranskan instituutti Pariisissa, Pohjoismaiden paviljonki (kolmasosa) ja Suomen Aalto-paviljonki Venetsian biennaalialueella sekä Suomen Ateenan instituutti asuntoloineen. Kiinteistöt on vuokrattu suomalaisille tiede- ja kulttuurisäätiöille niiden toimintaan ulkomailla.

Momentin määrärahaa käytetään ulkomailla sijaitsevien tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen ylläpitomenoihin sekä näiden kiinteistöjen rakennus- ja korjaushankkeisiin. Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöistä saatavat vuokratulot on budjetoitu momentille 12.24.20.

Ulkoministeriön arvioiden mukaan Villa Lanten peruskorjaus ajoittuu vuosille 2022 - 2027. Peruskorjauksen tämän hetkinen kustannusarvio on 8,9 milj. euroa ja se aloitetaan kuntokartoituksella vuoden 2022 loppupuolella. Peruskorjaus aiheuttanee nykyisen kehyksen ylittävän määrärahatarpeen vuosina 2025 - 2027.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2018 määrärahaa arvioidaan siirtyvän noin 1,8 milj. euroa.

Ulkoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (24.01.21)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.01.29	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäätös	1 155 000	1 155 000	1 155 000	1 155 000
Peruslaskelma yhteensä	1 155 000	1 155 000	1 155 000	1 155 000

Momentin määrärahaa käytetään ministeriön hallinnonalan tuottavuuden edistämiseen tähtäävien investointien, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen hankkimiseen.

Kehyskauden aikana määrärahaa on tarkoitus käyttää mm. uuteen kansalliseen viisumijärjestelmään sekä muihin viisumitoiminnan tehostumista tukeviin hankkeisiin.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2018 määrärahaa arvioidaan siirtyvän noin 1,1 milj. euroa.

Ulkoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (24.01.29)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.01.29	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäätös	16 059 000	16 059 000	16 059 000	16 059 000
Peruslaskelma yhteensä	16 059 000	16 059 000	16 059 000	16 059 000

Momentin määrärahaa saa käyttää myös kehitysyhteistyöhön käytettyjen ja kotimaasta hankittujen palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäveromenojen maksamiseen.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

Talonrakennukset (24.01.74)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.01.74	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäättös	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Peruslaskelma yhteensä	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainhallinnon toimitilojen rakennus- ja korjaushankkeisiin sekä myös valtiolle vuokrattujen tilojen peruskorjausluonteisten korjaus- ja muutostöiden maksamiseen.

Momentilta voidaan maksaa myös ennakkomaksuja. Niiden osalta määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Kehittämisehdotukset

24.01.74	2019	2020	2021	2022
Peruslaskelma	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Kiinteistöjen korjausvelan vähentäminen; priorisoidut hankkeet	2 520 000	5 000 000	4 060 000	4 730 000
Kehysehdotus yhteensä	6 520 000	9 000 000	8 060 000	8 730 000

Momentin 24.01.74 kehusehdotuksen vuosille 2019 - 2022 pohjana on vuosille 2018 - 2028 laadittu investointisuunnitelma. Määrärahatarve ylittää nykyisen vuosittaisen kehuksen. Jo useampia vuosia käytössä ollut neljän miljoonan euron kehys ei mahdollista kaikkien välttämättömien kiinteistöihin kohdistuvien ennakoivien kunnostus- ja korjaustoimenpiteiden toteuttamista. Tämän myötä valtion omistamien kiinteistöjen korjausvelka on kasvanut hälyttävästi. Syitä korjausvelan kasvamiseen ovat kiinteistökannan ikääntyminen ja sen myötä tasaisesti lisääntyvä peruskorjaustarve, kehuksen pienentyminen kuudesta miljoonasta neljään miljoonaan sekä viime aikoina määrärahaa kuluttavat välttämättömät toimitilamuutokset vuokraohteissa. Tämän lisäksi on oltava myös kohdentamatonta määrärahaa vuosittain ilmeneviin yllättäviin tarpeisiin muutoille ja vioille taloteknisissä järjestelmissä.

Investointisuunnitelmaa laadittaessa on tunnistettu 38 välttämätöntä hanketta seuraavan 10 vuoden aikana. Kustannuksiltaan isoimmat peruskorjaus- tai muut toimitilahankkeet kohdistuvat Budapestiin, Canberraan, Lontooseen, Moskovaan, Pekingiin, Pietariin, Riadiin, Roomaan, Tukholmaan ja Washingtoniin.

Peking, compound-hanke

Nykyinen kanslia on tilojensa puolesta liian pieni sekä kunnoltaan huono. Myös virka-asunto on huonokuntoinen. Tarkoituksena on rakentaa residenssin tontille uusi kanslia, uusi virka-asunto sekä uudet henkilökunnan asunnot. Hanke on tarkoitus käynnistää arkkitehtuurikilpailuna yhteistyössä Suomen Arkkitehtiliiton (SAFA) kanssa vuosina 2018 - 2019. Kilpailun tavoitteena on toteuttaa valtiolle kokonaisedullisella tavalla Suomen valtion hallinnassa olevalle tontille (pitkäaikainen hallintaoikeus) moderni Suomen valtion näyteikkuna ja ajanmukaiset edustustilat Kiinaan. Hankkeen varsinainen valmistelu aloitetaan kilpailun voittaneen ehdotuksen perusteella vuonna 2020 ja hanke valmistuu vuonna 2027.

Pietari, kanslia

Suomi-talon siirryttyä Suomen valtion omistukseen Pietarissa on nyt kaksi valtion omistamaa isoa kiinteistöä ja sen lisäksi Venäjän valtion omistama, mutta Suomen edustuston käytössä oleva virka-asuntokiinteistö (vastavuoroisuussopimus Turun konsulaatin kanssa). Näin iso kiinteistömässä ei ole tarkoituksenmukainen Pietarissa kansliarakennuksen ollessa merkittäväällä vajaakäytöllä. Kiinteistöhallinnon näkökulmasta järkevintä olisi purkaa vastavuoroisuussopimus Venäjän kanssa ja siirtää virka-asunto nykyiseen kansliarakennukseen. Tämä aiheuttaisi kansliarakennuksessa merkittäviä tilojen muuttamisesta johtuvia kustannuksia, arviolta miljoona euroa. Toisaalta Turun konsulaattirakennus vaatii peruskorjauksen muutaman lähivuoden aikana ja Senaatti-kiinteistöt on arvioinut ulkoministeriölle kohdistuvan vuokratasitteen nousevan korjauksen myötä 9 000 eurosta 27 500 euroon kuukaudessa.

Budapest, Canberra, Moskova, Riad, Rooman ja Tukholman virka-asunnot, Washington

Valtion omistamat arvokiinteistöt ovat huonossa kunnossa ja peruskorjaus- ja perusparannushankkeet ovat välttämättömiä omaisuuden arvon säilyttämiseksi. Osassa kohteita on tarpeen toteuttaa etupainotteisesti teknisten järjestelmien, kuten jäähdytyksen tai kaapeloinnin, uusiminen pikaisella aikataululla.

Myytävät kiinteistöt

Kehyskaudella selvitetään Lissabonin virka-asunnon, Pariisin henkilökunnan asunnon, Pretorian kanslian ja Riadin henkilökunnan talon myyntimahdollisuuksia. Nämä tuodaan aina talousarviokäsittelyyn tapauskohtaisesti. Prahan vuokratkansliasta luopumisen mahdollisuutta ja sen sijoittamista omistusvirka-asunnon yhteyteen tutkitaan. Samoin Kööpenhaminassa luovutaan toisesta kiinteistöstä ja virka-asunto sekä kanslia sijoitetaan samaan kiinteistöön. Välttämätön vuokraohteen vaihto kehyskaudella on Teheranin kanslia sekä todennäköisesti Abu Dhabin ja Nairobien kansliat. Yllättävät toimitilojen vaihtotarpeet eri kohteissa ovat erittäin todennäköisiä mm. terveydellisistä (sisäilmaongelmat) ja turvallisuudesta johtuvista syistä.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2018 määrärahaa arvioidaan siirtyvän noin 5,0 milj. euroa.

Edellä esitetyn perusteella ministeriön kehusehdotus on 6 520 000 euroa vuonna 2019, 9 000 000 euroa vuonna 2020, 8 060 000 euroa vuonna 2021 ja 8 730 000 euroa vuonna 2022.

Kriisinhallinta

Hallitusohjelman ja ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon linjausten mukaisesti Suomi jatkaa aktiivista osallistumista kansainväliseen kriisinhallintaan. Kyse on Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisesta vaikuttamisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä. Sotilaallisella kriisinhallinnalla kehitetään samalla puolustusvoimien omia suorituskykyjä ja valmiuksia. Siviilikriisinhallinta on tärkeä painopiste myös siksi, että siinä painottuu kohdemaiden oman kapasiteetin, oikeusvaltiokehityksen ja hyvän hallinnon tukeminen; tällä tavoin pyritään joko estämään konflikteja, uudistamaan turvallisuussektoria tai vaikuttamaan siihen, että aseellisen konfliktin jälkeinen luoto vakaus säilyy ja vahvistuu. Koulutustoiminta ja turvallisuussektorin

kapasiteetin rakentamiseen tähtäävä tuki korostuvat, kun pyritään lisäämään kriisinhallintaoperaatioiden vaikuttavuutta ja saamaan kestäviä tuloksia. Tuloksellinen kriisinhallinta parantaa Suomen ja suomalaisten turvallisuutta sekä ehkäisee uhkia omassa maassamme; samalla tuloksellinen kriisinhallinta parantaa kohdemaiden yhteiskuntien toimivuutta ja ihmisten elämää.

Muuttuvat tilanteet ja kansainväliset tarpeet, kuten uudet konfliktit tai uudet kriisinhallintaoperaatiot, merkitsevät sitä, että Suomen pitää säännöllisesti arvioida osallistumistansa. Tämä koskee niin mahdollisiin uusiin operaatioihin osallistumista kuin myös olemassa olevien osallistumispäätösten jatkamista. Harkinta tehdään aina operaatiokohtaisesti; uusia konflikteja ei voida ennustaa ja huomioida kehysuunnittelussa; uudet sotilaallisen kriisinhallinnan osallistumispäätökset rahoitetaan lisätalousarvion kautta. Kriisinhallinnan vaikuttavuuteen pyritään kiinnittämään enemmän huomiota.

Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (24.10.20)

Sotilaallisen kriisinhallinnan kehystaso on valtioneuvoston kehyspäätöksen mukaan yhteensä noin 62,7 milj. euroa per vuosi. Sotilaallisen kriisinhallinnan menot on tässä kehusehdotuksessa mitoitettu sotilaallisen kriisinhallinnan joukkojen vahvuuksien ja henkilöstön tehtävävaatimusten mukaisesti. Suunnittelussa on otettu huomioon ne kehusehdotuksen valmisteluvaiheessa tiedossa olevat kriisinhallintaoperaatiot, joihin Suomi on osallistumassa.

Valtioneuvoston kehyspäätöksen mukainen määrärahataso ei mahdollista nykyisen vahvuisten operaatioiden ylläpitämistä vuodesta 2019 alkaen. Merkittävimmät muutokset aikaisempiin suunnitteluperusteisiin liittyvät Libanonin UNIFIL -operaation jatkumiseen vuodesta 2018 eteenpäin, Irakin OIR -operaation jatkumiseen vuodesta 2018 eteenpäin ja Afganistanin RS -operaation vahvuuden mahdolliseen nostamiseen noin 60 sotilaaseen.

Mikäli nyt valmistelussa oleva operaatioiden kokonaisvahvuus toteutuu tulevalla kehyskaudella, on arvio sotilaallisen kriisinhallinnan lisämäärärahatarpeesta yhteensä noin 43 - 48 milj. euroa per vuosi. Suunnitteluperusteet ja määrärahatarpeet tarkentuvat poliittisen päätöksenteon ja suunnittelun edetessä.

Momentille 24.10.20 esitetään lisäystä yhteensä noin 17,6 milj. euroa per vuosi.

Lisämäärärahan tarve aiheutuu pääosin Libanonin UNIFIL -operaation ja Irakin OIR -operaation jatkumisesta vuodesta 2018 eteenpäin ja Afganistanin RS -operaation mahdollisesta vahvuuden nostamisesta noin 60 sotilaaseen.

Edellisen perusteella menojen peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.10.20	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäätös	35 500 000	35 500 000	35 500 000	35 500 000
Libanonin kriisinhallintaoperaation menot (UNIFIL); jatko	16 255 000	16 255 000	16 255 000	16 255 000
Irakin koulutusoperaation menot (OIR); jatko	10 943 000	10 943 000	10 943 000	10 943 000
Resolute Support -operaatio, Afganistan; vahvuuden nosto	3 780 000	3 780 000	3 780 000	3 780 000
Yhteiset menot	4 575 000	4 575 000	4 575 000	4 575 000
Muiden operaatioiden suunnitteluperusteiden tarkentuminen	1 504 000	1 504 000	1 504 000	1 504 000

Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämeneihin...	-19 453 000	-19 453 000	-19 453 000	-19 453 000
Peruslaskelma yhteensä	53 104 000	53 104 000	53 104 000	53 104 000

Ulkoministeriön ja puolustusministeriön yhteinen operaatiokohtainen erittely peruslaskelmatason mukaisesti:

Momentti 24.10.20	2019	2020	2021	2022
04. Kosovon kriisinhallintaoperaation menot, 21 sotilasta	1 990 000	1 990 000	1 990 000	1 990 000
05. Yhteiset menot	10 014 000	10 014 000	10 014 000	10 014 000
08. Resolute Support -operaatio, Afganistan, 60 sotilasta	8 330 000	8 330 000	8 330 000	8 330 000
09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämeneihin ja niiden jatkamiseen, kansallisen kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintameneihin	402 000	402 000	402 000	402 000
11. EU:n Somalian koulutusoperaation menot, 10 sotilasta	1 150 000	1 150 000	1 150 000	1 150 000
14. Libanonin kriisinhallintaoperaation menot, 200 sotilasta	16 255 000	16 255 000	16 255 000	16 255 000
15. EU:n Malin koulutusoperaation menot, 2 sotilasta	248 000	248 000	248 000	248 000
16. Malin YK-operaation menot (MINUSMA), 20 sotilasta	2 350 000	2 350 000	2 350 000	2 350 000
18. Irakin koulutusoperaation menot, 100 sotilasta	10 943 000	10 943 000	10 943 000	10 943 000
19. EUNAVFOR MED, Välimeren operaation menot, 10 sotilasta	1 422 000	1 422 000	1 422 000	1 422 000
Yhteensä	53 104 000	53 104 000	53 104 000	53 104 000

Siirtyvät erät

Vuodelle 2018 määrärahaa arvioidaan ulkoministeriön kirjanpidossa siirtyvän 0,3 milj. euroa.

Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (24.10.21)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2018 - 2021:

24.10.21	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäättös	15 360 000	15 360 000	15 360 000	15 360 000
ISIL:n vastainen koalitio; lisäkustannukset	625 000	625 000	625 000	625 000
Muutokset siviilikriisinhallintalakiin; palvelussuhteen ehdot	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000
Peruslaskelma yhteensä	17 085 000	17 085 000	17 085 000	17 085 000

Vuoden 2018 alusta Suomi lähettää 5 poliisiasiantuntijaa Irakiin ISIL:n vastaiseen koalitioon. Osallistumisesta aiheutuu 625 000 euron lisämäärärahaatarve. Arviolta yhteensä noin 1,25 miljoonan euron vuosikustannuksista puolet voidaan kattaa nykyisten kehysten puitteissa. Irakin olosuhteiden vuoksi operaation kustannukset lähetettyä henkilöä kohti ovat noin kaksinkertaiset normaaliin sekondeeraukseen verrattuna. On odotettavissa, että Suomen osallistuminen poliisikoulutukseen jatkuu myös vuoden 2018 jälkeen osana Suomen pitkäaikaista sitoutumista ISIL:n vastaiseen toimintaan. Tämä on syytä ottaa huomioon kehyksissä.

Siviilikriisinhallintaan liittyen on valmisteilla lakimuutoksia, joilla tulee olemaan myös kustannusvaikutuksia. Arvio tällä hetkellä tiedossa olevista vaikutuksista asiantuntijakuluihin (euroa/vuosi):

2018 alkaen	euroa
- palkkojen indeksikorotus (voimaan 1.1.2018)	500 000
2019 alkaen	
- perhe- ja asumiskorvaukset (voimaan aikaisintaan v. 2019 alussa)	550 000
- olosuhdekorvauksen lisäosa (voimaan aikaisintaan v. 2019 alussa)	50 000

Edellä mainituista kustannuksista aiheutuu momentille 24.10.21 yhteensä 1 725 000 euron vuotuinen määräraharatarve, joka tulee ottaa huomioon vuosien 2019 - 2022 määrärahaehyöntejen peruslaskelmassa sekä tarvittavilta osin vuoden 2018 lisätalousarviossa.

Kehittämisehdotukset

24.01.21	2019	2020	2021	2022
Peruslaskelma	17 085 000	17 085 000	17 085 000	17 085 000
Siviilikriisinhallinta; tasokorotus	715 000	715 000	715 000	715 000
Rauhanvälitys; tasokorotus	200 000	200 000	200 000	200 000
Kehysehdotus yhteensä	18 000 000	18 000 000	18 000 000	18 000 000

Siviilikriisinhallintaan kohdistettavien määrärahojen mitoituksen ja suunnittelun perustana ovat valtioneuvoston hyväksymä Suomen kansallinen siviilikriisinhallintastrategia sekä ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon linjaukset.

Suuri osa Suomen siviilikriisinhallintaosallistumisesta suuntautuu EU:n operaatioihin. Ukrainan konfliktin seurauksena myös osallistuminen Etyjin siviilikriisinhallintaan on kasvanut. Suomi kasvattaa osallistumistaan YK:n siviilikriisinhallintatehtävissä. Kriisinhallintaoperaatioista on tullut monialaisempia ja tämä kehitys jatkuu. Usealla operaatioalueella toimii toisiaan tukevia siviili-sotilaallisen kriisinhallinnan operaatioita. Operaatiot tulevat myös entistä haastavammiksi ja vaativat usein asiantuntijoilta erityisosaamista.

Kansainvälisesti siviilikriisinhallinnan tarpeet säilyvät suurina. Ilman määrärahan lisäystä Suomella ei ole mahdollisuutta säilyttää nykyistä osallistumistasoaan. Osallistuminen Ukrainan operaatioihin, erityisesti Etyjin monitorointimissioon (SMM), tulee jatkossakin olemaan prioriteetti. Asiantuntijoiden lukumäärä Ukrainassa on korkea, yhteensä noin 30 henkilöä. Lisäksi Suomi on sitoutunut jatkamaan poliisiasiantuntijoiden sekondeerausta YK:n tehtäviin noin 20 henkilön vuositasolla. Nämä panostukset rajoittavat mahdollisuuksia lähettää asiantuntijoita muihin keskeisiin kohteisiin. Tämä on erityisen haitallista EU:n siviilikriisinhallintaoperaatioiden kannalta, joihin Suomi on kautta aikojen ollut vahva kontribuoiija. Mikäli Suomen EU-asiantuntijoiden määrää jouduttaisiin vähentämään, olisi tämä erityisen huono signaali juuri nyt, sillä Brysselissä ovat parhaillaan käynnissä keskustelut EU:n siviilikriisinhallinnan kehittämisestä ja vahvistamisesta, joihin Suomi on aktiivisesti osallistunut.

Vuonna 2017 momentille myönnettiin 545 000 euron lisämäärärahaa kattamaan kasvaneita asiantuntijakuluja. Nykyisten toimintojen ylläpito merkitsee vähintään vastaavan suuruista määräraharatarvetta myös tulevina vuosina. Tässä kehusehdotuksessa lisätarpeeksi on arvioitu 715 000 euroa.

Rauhanvälitys on Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan vahvistuva painopiste. Momentilta tähän tarkoitukseen varattua määrärahaa esitetään lisättäväksi 200 000 eurolla, jolloin se olisi jatkossa 700 000 euroa.

Mikäli määräraha säilyy talousarvion ja valtioneuvoston kehyspäätöksen mukaisella tasolla, momentilta rahoitettavien asiantuntijoiden lukumäärää on supistettava. Siviilikriisinhallinnan riittävän osallistumistason turvaamiseksi momentin 24.10.21 määrärahan tulisi olla yhteensä 18,0 miljoonaa euroa vuosina 2019 - 2022. Tällä katettaisiin sekä yllä mainitun laskelman mukaiset lisäkustannukset että mahdollisuus vahvistaa rauhanvälitystoimintaa ja ylläpitää Suomen vahvaa siviilikriisinhallintaprofiilia.

Edellä esitetyn perusteella ministeriön kehusehdotus on 18 000 000 euroa vuosina 2019 - 2022.

Kansainvälinen kehitysyhteistyö

Hallitusohjelman pidemmän aikavälin tavoitteena on kehitysrahoituksen nostaminen YK:n tavoitteiden mukaiseen 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta (BKTL). Ulkoministeriön kehusehdotuksessa on otettu huomioon tämä tavoite sekä vuoden 2018 talousarvion BKTL-taso (0,3779 %). Koska jo olemassa olevien sitoumusten ja tulevien tarpeiden täyttäminen Suomen kehitysyhteistyömäärärahojen nykykehystasolla on erittäin haasteellista, on olemassa tarve korottaa niitä määrällisesti Suomen kansantalouden käännyttyä nousuun.

Kehusehdotuksen mukainen julkisen kehitysavun osuus

Luvut milj. euroa	2019	2020	2021	2022
24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö	581,782	605,245	629,272	661,223
Muu ODA	336,806	341,806	346,806	346,806
ODA yhteensä	918,558	947,051	976,078	1 008,029
BKTL-osuus %	0,3779	0,3779	0,3779	0,3779
BKTL (VM:n ennuste 1.9.2017), milj. euroa	243 077	250 609	258 290	266 745

Varsinainen kehitysyhteistyö (24.30.66)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.30.66	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäätös	570 010 000	597 170 000	621 170 000	621 170 000
<i>Valtuus</i>	<i>289 547 000</i>	<i>322 800 000</i>	<i>322 800 000</i>	<i>322 800 000</i>
Peruslaskelma yhteensä	570 010 000	597 170 000	621 170 000	621 170 000

Kehittämisehdotukset

24.30.66	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäätös	570 010 000	597 170 000	621 170 000	621 170 000
BKTL-taso 0,3779 %	11 772 000	8 075 000	8 102 000	40 053 000
Peruslaskelma yhteensä	581 782 000	605 245 000	629 272 000	661 223 000

Valtuus	2019	2020	2021	2022
Kehysehdotus	581 782 000	605 245 000	629 272 000	661 223 000
Sidottu valtuuksilla ml. nyt esitetyt valtuudet	453 851 000 (78 %)	466 870 000 (77 %)	439 278 000 (70 %)	430 343 000 (65 %)
Kehyksen valtuussuunnitelma	392 213 000	301 520 000	396 963 000	390 000 000
<i>Valtuusehdotus</i>	<i>392 213 000</i>	<i>301 520 000</i>	<i>396 963 000</i>	<i>390 000 000</i>

Kehitysyhteistyömäärärahojen taso

Ulkoministeriö lähtee kehusehdotuksessaan siitä, että varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahat sidotaan vuoden 2018 talousarvion julkisen kehitysyhteistyön bruttokansantulo-osuuden tasoon 0,3779 %. Näin laskettuna määrärahan tulee olla 581 782 000 euroa vuonna 2019, 605 245 000 euroa vuonna 2020, 629 272 000 euroa vuonna 2021 ja 661 223 000 euroa vuonna 2022.

Myöntö- ja sopimusvaltuudet

Kehitysyhteistyössä valtuuksien käytöllä parannetaan rahoituksen ennakoitavuutta, ja vähennetään hallinnollista työtä monivuotisten päätösten avulla. Valtuuksista aiheutuvat menot ajoittuvat usealle vuodelle esim. kansainvälisten kehitysrahoituslaitosten kohdalla menot jakautuvat 6 - 9 vuodelle. Korkotukien osalta käyttöaika on tätäkin pidempi. Maa- ja aluekohtaisessa kehitysyhteistyössä sykli on lyhyempi. Valtuudet ovat maa- ja aluekohtaisessa kehitysyhteistyössä välttämätön edellytys keskipitkän aikavälin (4 - 5 vuotta) sitoumusten tekemiselle. Kansalaisjärjestöyhteistyövaltuudet vaihtelevat merkittävästi vuosittain riippuen kunkin vuoden hakukierroksista. Edellä mainituista syistä johtuen varsinaisen kehitysyhteistyön momentin valtuuksien kokonaistarve vaihtelee vuosittain.

Vuoden 2021 valtuudet ylittävät edellisen kehyspäätöksen tason, koska momentin valtuustarve on tarkentunut kehusehdotuksen valmistelun aikana. Tässä kehusehdotuksessa varsinaisen kehitysyhteistyön valtuuksista ja voimassa olevista päätöksistä aiheutuvista menoista jää vuotuiseseen määrärahakehukseen riittävä vähintään 20 % sitomattomien määrärahojen osuus. Vuotuinen sitomisaste ei nouse yli 80 prosentin. Valtuusesitys ei myöskään linjaa tulevien vuosien käyttösuunnitelmakohtaista jakoa, vaan se pohjautuu tämän hetkiseen tarpeeseen.

Edellisen perusteella myöntö- ja sopimusvaltuuksia arvioidaan tarvittavan 392 213 000 euroa vuonna 2019, 301 520 000 euroa vuonna 2020, 396 963 000 euroa vuonna 2021 ja 390 000 000 euroa vuonna 2022.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2018 määrärahoja arvioidaan siirtyvän 75 milj. euroa. Siirtävistä eristä arvioidaan olevan varainmyöntöpäätöksillä sidottua noin 65 milj. euroa (sitomatonta noin 10 milj. euroa).

Edellä esitetyn perusteella ministeriön kehusehdotus on 581 782 000 euroa vuonna 2019, 605 245 000 euroa vuonna 2020, 629 272 000 euroa vuonna 2021 ja 661 223 000 euroa vuonna 2022. Momentille esitetään myöntö- ja sopimusvaltuuksia 392 213 000 euroa vuonna 2019, 301 520 000 euroa vuonna 2020, 396 963 000 euroa vuonna 2021 ja 390 000 000 euroa vuonna 2022.

Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen (24.30.88)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.30.66	2019	2020	2021	2022
VN kehyspääätös	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Peruslaskelma yhteensä	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000

Määrärahaa saa käyttää Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) uusien osakkeiden merkitsemisestä valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset (24.30.89)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.30.66	2019	2020	2021	2022
VN kehyspääätös	130 000 000	130 000 000	130 000 000	130 000 000
Peruslaskelma yhteensä	130 000 000	130 000 000	130 000 000	130 000 000

Määrärahaa saa käyttää finanssisijoituksiin ja lainainstrumentteihin osana Suomen kehitysyhteistyötä. Määrärahaa on tarkoitus käyttää kohteisiin, jotka kansantalouden tilinpidossa eivät lisää valtiontalouden alijäämää ja joilla on palaumaodote.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2018 määrärahoja arvioidaan siirtyvän 182 miljoonaa euroa, josta sitomattoman määrärahan osuus on 16 miljoonaa euroa.

Ulkoministeriön hallinnonalan muut menot

Erät valtionavut (24.90.50)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.90.50	2019	2020	2021	2022
VN kehyspääätös	1 341 000	1 341 000	1 341 000	1 341 000
Peruslaskelma yhteensä	1 341 000	1 341 000	1 341 000	1 341 000

Momentin määrärahaa käytetään valtionavustusten maksamiseen ulkoministeriön toimialaan liittyville järjestöille. Momentilta myönnettäviin valtionavustuksiin sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001).

Kehittämisehdotukset

24.30.50	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäättös	1 341 000	1 341 000	1 341 000	1 341 000
EU-puheenjohtajuus; kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotus	100 000			
Tasokorotus	139 000	195 000	195 000	195 000
Kehysehdotus yhteensä	1 580 000	1 536 000	1 536 000	1 536 000

Kansainvälisessä politiikassa toimijoina ovat valtioiden lisäksi entistä enemmän paitsi yritykset, myös kansalaisyhteiskunta. Suomen ulkopoliittikan kentällä tämä on näkynyt etenkin kehitysyhteistyössä ja ihmisoikeuksien edistämisessä, mutta kasvavassa määrin myös muussa ulko- ja turvallisuuspolitiikassa.

Ulkoministeriö on muuttanut valtionavustusten hakumenettelyä viime vuosina läpinäkyvämpään suuntaan. Vuonna 2015 kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotukseen tarkoitetut hankeavustukset asetettiin avoimeen hakuun. Vuotta myöhemmin käytäntö ulotettiin koskemaan Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisiin linjauksiin ja kansainvälisiin sitoumuksiin liittyvään kansalaisjärjestötoimintaan myönnettäviä yleisavustuksia.

Kansalaisjärjestöt ovat itsenäisiä ja vastuullisia toimijoita, joiden toiminta täydentää valtionhallinnon työtä esimerkiksi ulottamalla keskustelun ulkopoliittisista aiheista eri tavoin kansalaisten ja yksityissektorin ulottuville. Kansalaisjärjestöt pystyvät myös toimimaan tietyillä osa-alueilla, mm. rauhanvälitys, konfliktinehkäisy, ihmisoikeudet, nopeammin ja joustavammin kuin valtionhallinto. Kansalaisjärjestöt ovat myös ottaneet aktiivisen roolin sääntöpohjaisen kansainvälisen yhteistyön tukemisessa (esimerkiksi ihmisoikeudet, ilmastotavoitteet, humanitaarisen oikeuden tunnetuksi tekeminen). Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon mukaan yhteistyötä kansalaisjärjestöjen kanssa on välttämätöntä tiivistää. Järjestöillä on kapasiteettia toimeenpanna kriteerien mukaista toimintaa nykyistä laajemminkin mittakaavassa. Myös Suomen EU-puheenjohtajuuskausi 2019 edellyttää yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa, ml. ulko- ja turvallisuuspolitiikan saralla.

Kansalaisjärjestöjen kasvava rooli ulko- ja turvallisuuspolitiikassa ja Eurooppa-tiedottamisessa edellyttää määrärahan tason nostoa vuodesta 2019 alkaen. Lisäksi EU-puheenjohtajuusvuodelle 2019 esitetään kertaluonteista 100 000 euron määrärahaan kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedottamiseen. Esitys vastaa Suomen edellisillä EU-puheenjohtajuuskausilla 1999 ja 2006 noudatettua käytäntöä.

Edellä esitetyn perusteella ministeriön kehysehdotus on 1 580 000 euroa vuonna 2019 ja 1 536 000 euroa vuosina 2020 - 2022.

Hädänalaisten avustaminen (24.90.51)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.90.51	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäättös	45 000	45 000	45 000	45 000
Peruslaskelma yhteensä	45 000	45 000	45 000	45 000

Momentin määrärahaa käytetään konsulipalvelulain (498/1999, muut. 204/200, muut. 421/2014, muut. 970/2014, muut. 896/2015) mukaan hädänalaisessa asemassa olevien henkilöiden kotiuttamisesta ja avustamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (24.90.66)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.90.66	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäättös	92 750 000	93 009 000	93 285 000	93 285 000
Maksuosuus Pohjoismaiden ministerineuvoston talousarvioon	3 089 000	3 089 000	3 089 000	3 089 000
Maksuosuus YK:n talousarvioon	-	-	-	-
Maksuosuus YK:n rauhanturvajoukoille	-5 332 000	-5 332 000	-5 332 000	-5 332 000
Kemiallisen aseiden kieltojärjestön jäsenmaksu (OPCW)	-	-	-	-
Euroopan Neuvoston jäsenmaksut	150 000	150 000	150 000	150 000
OECD:n jäsenmaksu	-54 000	-58 000	-63 000	259 000
WTO:n jäsenmaksu	-12 000	-12 000	-13 000	19 000
Maksuosuudet Etyjin talousarvioihin	-	-	-	-
Ydinkieltosopimus; Suomen osuus valmistelukomitean kustannuksista	16 000	16 000	16 000	16 000
Maksuosuus kansainväliselle rikostuomioistuimelle (ICC)	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Muutokset muihin jäsenmaksuihin ja rahoitusosuuksiin	247 000	247 000	247 000	247 000
Valuuttakurssivoitot	-4 764 000	-4 775 000	-4 784 000	-4 860 000
Peruslaskelma yhteensä	86 060 000	86 304 000	86 565 000	86 843 000

Muutokset jäsenmaksuihin ja rahoitusosuuksiin

Peruslaskelma perustuu kehusehdotuksen laadinnan yhteydessä tarkistettuihin arvioihin Suomen maksuosuuksiin kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuista ja rahoitusosuuksista. Yllä olevassa taulukossa esitetään nämä muutokset vuositasolla verrattuna valtioneuvoston kehyspäättökseen.

Merkittävin muutos on Suomen maksuosuuksien muutos YK:n sääntömääräisistä budjeteista. Suomen maksuosuus vuosina 2016 - 2018 on 0,456 % aikaisemman 0,519 % sijasta. Samaa maksuosuuksien jakoavainta on käytetty arvioitaessa myös vuosien 2019 - 2022 Suomen maksuosuuksia YK:n talousarvioon ja rauhanturvajoukoille. Kehusehdotuksen laadinnan yhteydessä on myös tarkistettu uusimpien käytössä olevien tietojen pohjalta Suomen maksuosuus YK:n rauhanturvajoukoille.

Pohjoismaiden ministerineuvosto on sihteeristön tukemana laatinut ehdotuksen järjestön vuoden 2018 talousarvioksi. Budjettiesityksen loppusumma on 0,935 milj. Tanskan kruunua (DKK). Suomen maksuosuus määräytyy yhteisesti sovitun kaavan mukaan, joka pohjautuu valtioiden BKT:oon kahden viimeisen todennetun kansantalouden tilinpitovuoden (2014 ja 2015) mukaan (maksuosuus vuonna 2017 16,1 %). Maksua korjataan tasausmaksulla, joka pohjautuu pohjoismaiden valtiosopimukseen pääsystä korkeampaan koulutukseen. Sopimuksen mukaan maksetaan korvaus 75 %:sta siitä opiskelijoiden määrästä, joka saa opintotukea korkeampaa koulutusta varten maasta, jossa opiskelija asuu. Järjestely turvaa käytännössä koulutuspaikkoja muissa pohjoismaissa suomalaisille, ja nimenomaan suhteessa niihin opiskelupaikkoihin, joita vastavuoroisesti muiden pohjoismaiden opiskelijat hyödyntävät Suomessa. Edellisen perusteella Suomen maksuosuuden Pohjoismaiden ministerineuvostoon arvioidaan nousevan 26,2 milj. euroon.

OECD:ssa on vuodesta 2003 alkaen noudatettu kaksivuotista työohjelmointia ja budjetointia kuten myös sisältötyön jälkievaluointia. Vuoden 2008 ministerikokouksessa sovittiin järjestön jäsenmaksun osalta kaikille samansuuruinen perusmaksu heijastamaan kunkin maan aiheuttamia keskimääräisiä kustannuksia yhteisistä suoritteista, ja jäännösosa määräytyy edelleen kansantalouden maksukykyä ilmentävän kolmen viimeisen vuoden BKT:n keskiarvon perusteella pienin korjauksin. Ulkoministeriö vastaa Suomen osalta OECD:n kaikille jäsenmaille yhteisistä yleiskuluista ja sisältötöistä. Edellisen perusteella ulkoministeriö on arvioinut OECD:n jäsenmaksun vuosiksi 2019 - 2022 ja esittänyt peruslaskelmassa muutokset verrattuna valtioneuvoston kehyspäätökseen.

WTO:n jäsenmaksuosuudet määräytyvät sen mukaan, mitkä ovat jäsenten osuudet maailmankaupasta (tavara- ja palvelukauppa, teollisoikeudet). Suomen osuus maailmankaupasta on pysynyt kohtalaisen vakiona, mutta järjestön budjetti on vuosittain kasvanut jonkin verran. Vuosille 2019 - 2022 esitetään varautumista noin 2 %:n vuotuisiin korotuksiin. Peruslaskelmassa on tarkistettu korotusten aiheuttamat määrärahatarpeet vuosina 2019 - 2022 verrattuna valtioneuvoston kehyspäätökseen.

Muiden jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien osalta määrärahatarpeet on arvioitu parhaan käytössä olevan tiedon pohjalta. Jäsenmaksut ja rahoitusosuudet muuttuvat vuosittain ja ne tarkistetaan seuraavan kerran vuoden 2019 talousarvion laadinnan yhteydessä.

Valuuttakurssivoitot

Kurssimuutokset vaikuttavat huomattavasti momentin määrärahatarpeeseen, sillä maksujen kokonaissummasta noin 50 % on US-dollaripohjaisia. Euron vahvistuttua ovat kurssivoitot noin 4,8 milj. euroa vuosittain verrattuna edelliseen kehyspäätökseen.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2018 arvioidaan siirtyvän noin 30,0 milj. euroa vuoden 2017 määrärahoista.

Kansainvälisen ilmastosopimuksen alaisen yhteistyön menot (24.90.67)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.90.67	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäätös	100 000	-	-	-
Peruslaskelma yhteensä	100 000	-	-	-

Momentin määrärahaa käytetään Suomen kahdenvälisiin puhtaan kehityksen mekanismin hankkeisiin liittyviin kustannuksiin ja muihin hiilimarkkinainstrumentteihin liittyvien toimien tukemiseen.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2018 määrärahaa arvioidaan siirtyvän noin 0,2 milj. euroa.

Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (24.90.68)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.90.68	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäätös	1 700 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
Peruslaskelma yhteensä	1 700 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000

Momentin määrärahaa käytetään Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen monenvälisiin hankkeisiin sekä pohjoisen ulottuvuuden politiikkaa ja hallituksen Venäjä-politiikan toimeenpanoa tukeviin hankkeisiin.

Määrärahalla edistetään Suomen kansallisia tavoitteita Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyössä sekä vahvistetaan Suomen asemaa arktisena toimijana. Tavoitteena on edistää kansainvälisen rahoituksen ohjautumista Suomelle tärkeisiin hankkeisiin. Hankerahoituksessa otetaan huomioon erityisesti Suomen puheenjohtajuus arktisessa neuvostossa.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2018 määrärahaa arvioidaan siirtyvän ulkoministeriön kirjanpidossa 0,5 milj. euroa.

Kurssivaihtelut (24.90.95)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2019 - 2022:

24.90.95	2019	2020	2021	2022
VN kehyspäätös	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Peruslaskelma yhteensä	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

Momentin määrärahaa käytetään valtiolla käytössä olevien taloushallinnon tietojärjestelmien valuuttatietojen ja pankkien virallisten päivänkurssien välisten laskennallisten kurssierojen kattamiseen ja muiden valuuttamääräisten ulkomaisten maksujen laskennallisten kurssierojen kattamiseen.